

**PURUVEDEN, KARJALAN PYHÄJÄRVEN
JA ITÄISEN PIHLAJAVEDEN
VESIENHOITON SUUNNITELTU
RATKAISU JA SEN TAUSTA**

Pro Puruvesi ry

Kunniapuheenjohtaja Reijo Jantunen

Puruvesi

PURUVEDEN TILA

Selkävedet

- edelleen hyvässä kunnossa
- näkösyvyys talvella noin 10 m, kesällä 7-8 m
- merkkejä tilanteen heikkenemisestä

Lahtialueet

- osa pahasti rehevöitynyt, ravinteikasta pohjasedimenttiä kertynyt valuma-alueilta pahimmillaan 2-3 m (Karelia AMK:n sedimenttitutkimuksia)
- ojitetut turvemaat pahin ongelma
- näkösyvyys 1-3 m

Sinilevä

- 2010-luvun alusta alkaen jokakesäinen ongelma myös Puruvedellä

Karjalan Pyhäjärven tila samansuuntainen kuin Puruveden, itäisen Pihlajaveden tila vaatii lisäseuranta ja tutkimuksia

Hummonselkä, Mantsi

Suokonlahti, Villala, Kesälahti

Lautalahti 2011

Oja Puruveden valuma-alueella

Sinilevää Puruvedellä 2025

ORGANISAATIOUUDISTUKSEN ALKUVAIHEEN ETENEMINEN

FRESHABIT-hanke 2016 – 2022 (Puruvesi yksi Suomen kohdealueista)

- vesienhoito saatiin alkuun, tilannekuva tarkentui, todettiin valtava työn tarve ja epäsuhta nähtävillä oleviin resursseihin

Puruveden vesienhoidon yleissuunnitelma 2021

- organisaatiouudistus lisäresursseineen priorisoitiin hyvin kiireelliseksi

Esiselvitysraportti 2024

- Etelä-Savon ELY-keskus kilpailutti ja antoi toimeksiannon esiselvitysraportin laatimiseksi

- DI Paavo Jantunen laati raportin. Se valmistui keväällä 2024

- laaja joukko osallistui raportin valmisteluun

- ratkaisu: säätiöpohjainen organisaatio, vastuualue Puruvesi, Karjalan Pyhäjärvi ja itäinen Pihlajavesi

Resurssinäkymiä Puruveden vesienhoitoon esiselvitystraporttia käynnistettäessä

Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukset

- Mahdollisuudet vähenevät entisestäänkin tai parhaimmillaan pysyvät ennallaan
- Ei merkittävästi mahdollisuuksia käytännön vesienhoitotöihin

Savonlinnan ja Kiteen kaupungit

- Hyvin niukasti mahdollisuuksia käytännön vesienhoitotöihin

Suomen metsäkeskus

- Ei enää käytännön vesienhoitotöitä

Osakaskunnat

- Rajoitetusti toimintamahdollisuuksia vesialueilla, ei toimintaa valuma-alueilla

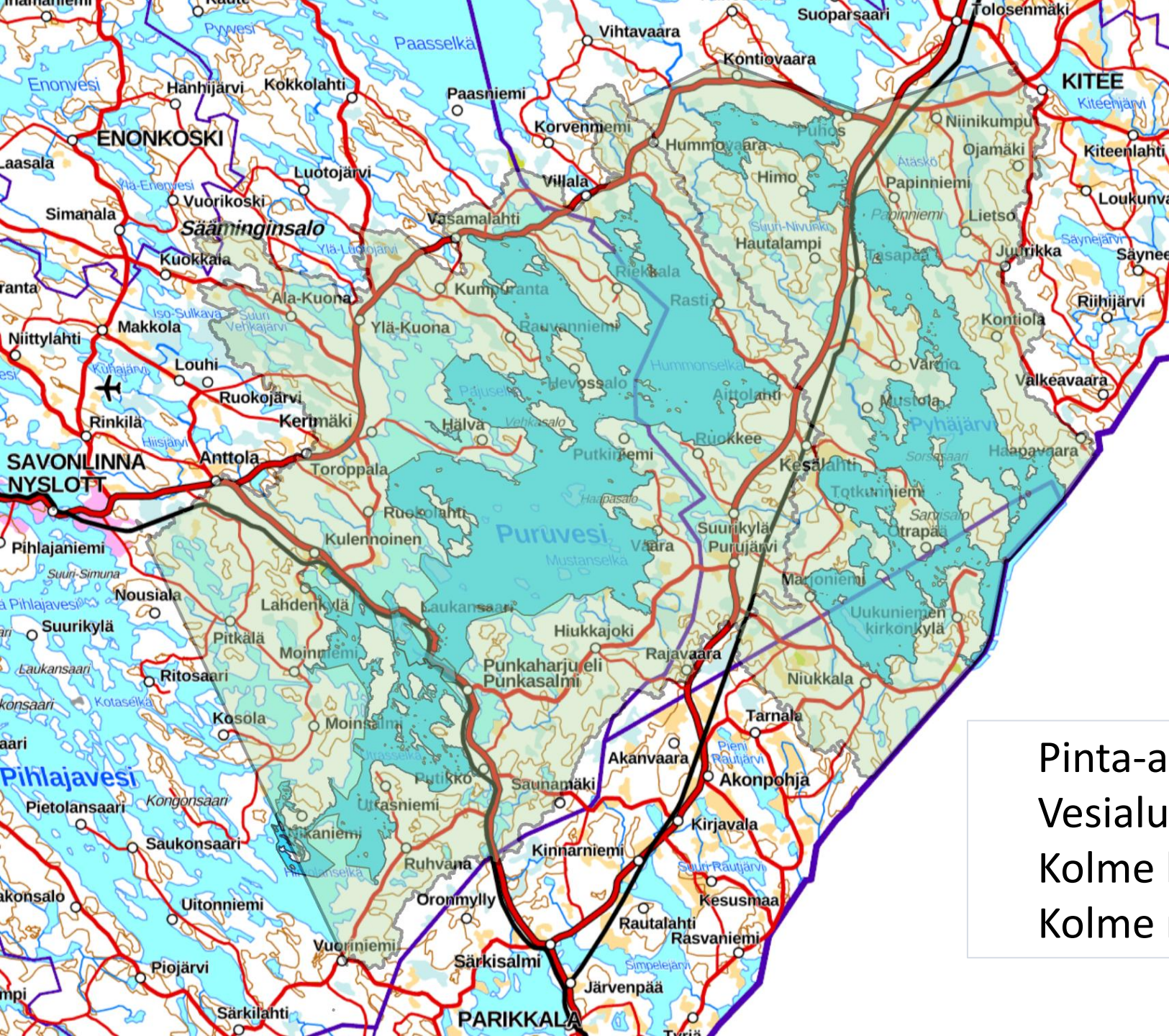
Pro Puruvesi

- Vapaaehtois pohjalla monipuolista toimintaa

KENELLÄKÄÄN EI RESURSSEJA MERKITTÄVIIN HANKKEISIIN

Organisaation tavoitteenasettelu ja toiminnan vaihtoehtojen kartoitus

- Toiminta-ajatus ja tavoitteet
  - Alueellisen yhteistoimintaverkoston ytimessä hankkeiden valmistelijana, hakijana, hallinnoijana ja toteuttajana
  - Säännöllisen, suunnitelmallisen ja pitkäjänteisen hanketoiminnan koordinointi toiminta-alueellaan
  - Karujen kirkasvetisten vesistöjen tutkimustoiminnan edistäminen
  - Perustettavan organisaation maantieteellinen toiminta-alue, vaihtoehtoina:
    - 1) Puruvesi valuma-alueineen
    - 2) Puruvesi, Karjalan Pyhäjärvi, Pihlajavesi Punkaharjun tuntumassa**
    - 3) Laajempi kirkkaiden järvien alue
  - Organisaatiotapojen kartoitus, edut ja haitat
    - 1) Säätiomalli**
    - 2) Vesiensuojeluyhdistys
    - 3) Verkostomalli
    - 4) Muu palkattuun henkilöstöön pohjautuva malli

Pinta-ala n. 2000 km²
Vesialuetta n. 700 km²
Kolme kuntaa
Kolme maakuntaa

Perustettavan organisaation toimintaedellytykset

- Tarvittava henkilöstö
  - Ehdotuksena kolmen henkilön runko
  - Lisähenkilöstö hankkeisiin
- Henkilöstön tehtävät
  - Toimitusjohtaja: sisäinen hallinto, sidosryhmätoiminta, varainhankinta, viestintä
  - Hankeassistentti: hallinto, hankeorganisointi, juoksevat asiat
  - Vesistöasiantuntija: operatiivinen toiminta, suunnittelutyö, toteutusportaan sidosryhmätoiminta
- Toimitila-asiat
  - Asianmukaiset toimitilat toiminta-alueella keskeisellä paikalla
  - Potentiaalisia vaihtoehtoja Punkaharju ja Kesälahti
  - Liikenneyhteydet ja kokoustilat tärkeät toiminnan kannalta

Perustettavan organisaation talous

- Henkilö-, tila- ja muut juoksevat kulut suuntaa antavasti 220 000 € / v
- Hankebudjetin suuruusluokka n. 500 000 € / v
- Kokonaisbudjetti n. 720 000 € / v

=>

Hankerahoituksen kokoluokka 300 000 € / v

Omarahoitustarve suuruusluokaltaan 400 000 € /v

ORGANISAATIOUUDISTUKSEN ETENEMINEN RAPORTIN JÄLKEEN

Viranomaisvalmisteluvaihe kevät 2024 – kesä 2025

-Etelä-Savon Ely pyrki saamaan toteutusta eteenpäin valtakunnallisten organisaatioiden kanssa

- eteneminen oli nihkeää

Paikallistoimijoiden hankkeen vauhdittamisvaihe syksy 2025

- Pro Puruveden, KarjalanPyhäjärvi ry:n ja itäisen Pihlajaveden ”johtoviisikko” päätti kutsua 2.9. keskeisten paikallisten, maakunnallisten ja valtakunnallisten tahojen vesienhoitoon liittyviä johtohenkilöitä tilaisuuteen Lustoon Punkaharjulle ja maastoon

- kannatus säätiö- ja vastuualueratkaisulle oli täysin yksimielinen
- kolmen kunnan ja maakunnan johdolle 19.9. tilaisuus Parikkalassa
  - Savonlinnan kaupunki otti johtovastuun

Savonlinnan kaupungin johtovastuun vaihe 19.9.2025 alkaen

- Savonlinnan, Kiteen ja Parikkalan keskeiset neuvottelut
- neuvottelu laajemmalla kokoonpanolla 20.2.2026, seuraava 20.4.

PURUVETTÄ, KARJALAN PYHÄJÄRVEÄ JA ITÄISTÄ PIHLAJAVETTÄ KUVAAVAA

- Elämysmatkailu, vapaa-ajan asukkaiden paratiisi, maailman maukkaimmat kalat, kirkas vesi ja mieli, paikallisten henkireikä
- Puolet Suomen Natura 2000 luontotyypistä hiekkamaiden niukkamineraaliset niukkaravinteiset vedet
- Vahvaa Saimaan norpan elinaluetta
- Keskellä Punkaharjun kansallismaisema
- Ainutlaatuinen brändi

Laajalla ja monipuolisella yhteistyöllä
määrätietoisesti toimien
varmennetaan Puruveden, Karjalan
Pyhäjärven ja itäisen Pihlajaveden
puhtaus ja veden kirkkaus tuleville
sukupolville

KIITOS